

Ascocentrum ampullaceum

MAALISKUU 2009

©Teksti Tuula Hulkkonen Kuva Matti Hulkkonen

Alkuperä

Ascocentrum-sukuun kuuluu kymmenkunta pienehköä, Kaakkois-Aasiasta kotoisin olevaa epifyyttistä orkideaa. Kasvutavaltaan ne muistuttavat vandoja, joiden kanssa niitä on myös risteytetty (tuloksena *Ascocenda*-suku).

Kuvaus

Ascocentrum ampullaceum kasvaa luonnonvaraisena trooppisen Himalajan alarinteiltä Myanmariin ja Thaimaahan ulottuvalla alueella. Laji viihtyy talveksi lehensä pudottavien puiden rungoilla ja oksistossa 300–1000 metrin korkeudella merenpinnan tasolta. Kapeat 10–15 cm:n pituiset lehdet ovat poikkileikkaukseltaan v:n muotoiset, päästä tylpät. Jäykät, paksut lehdet kestävät suoraa auringonpaistetta, vaikka laji viihtyy varjoisemmissakin olosuhteissa. Runsaassa valossa, varsinkin jos samalla on kuivaa, lehtiin ilmestyy pieniä punaruskeita pilkkuja, jotka häviävät, kun valon määrä vähenee.

Kukintona on tiheä tähkä, jossa saattaa olla jopa 40 heleämpunaista, lähes pari senttiä leveää kukkaa.

Kukkavarsi alkaa kehittyä alkutalvesta, ja kukat puhkeavat helmikuun ja toukokuun välisenä aikana. Lajista on olemassa myös muotoja, joiden kukat ovat oransseja, valkoisia tai vaaleanpunaisia. Hyvinvoivat kasvit saattavat haarautua tyvestä, ja myös kukkavarsia voi olla useita. Tällaisten kasvien kukinta on hyvin näyttävä (ks. takakannen kuva Dresdenin kansainvälisestä orkideanäyttelystä v. 2006). Samaan kukkavarten kukat avautuvat viikon parin aikana, ja kukinto kestää tuoreena noin kuukauden.

Kasvatus

Ascocentrum ampullaceumin luontaisissa oloissa ilman suhteellinen kosteus on runsasta ja lämpötila vaihtelee 16 asteesta 29 asteeseen. Kasvatuksessa lajia pidetään melko sopeutuvaisena – sitä voidaan kasvattaa niin ikkunalaudalla kuin lasikossakin. Istutusastiaksi suositellaan laakeata, harvaa koria, mutta kasvi voidaan istuttaa myös palikalle tai jopa ruukkuun, jossa on vettäläpäisevää kasvualustaa vain vähän.

Kun hankin oman kasvini kolme vuotta sitten, se oli istutettu puunkappaleelle, johon sen juuret olivat kiinnittyneet tiukasti. Kastelin kasvin sumuttamalla märäksi lähes päivittäin. Ensimmäisen kukinnan jälkeen irrotin kasvin alustastaan ja siirsin paljasjuurisena maljakkoon, jossa se pian kasvatti uudet juuret, mutta piti kukkimisessa välivuoden. Tänä keväänä kasvini kukkii kolmella kukkavarrella: ensimmäisessä varressa kukkia on lähes parikymmentä, kolmannessa vain muutamia. Kastelen *A. ampullaceumin* upottamalla sen juuret lämpimään veteen noin joka toinen päivä, kukkavarsien alkaessa kasvaa joka päivä.

Ascocentrum ampullaceum pitää runsaasta kastelusta, mutta toisaalta juurten pitää päästä kuivahtamaan kastelun jälkeen – kastelutiheys riippuu istutustavasta ja vuodenaikasta. Paljasjuurista kasvia lannoitetaan

miedosti kasvun aikana. Kohtuullinen valon määrä riittää, mutta talvella lisävalo on välttämätön.

Lähde

Nash, N. & La Croix, I. 2005: Floras Orchids, Timber Press, Portland, Oregon, USA
